

به نام خدا

سری پنجم تمارین

درس ریاضی عمومی ۲

زمستان ۹۷

سوال ۱

فرض کنید k عدد حقیقی ناصفر دلخواهی باشد و r و θ معرف مختصات قطبی در $\mathbb{R}^2$ باشند. طول خم $r = k\theta$ را در فاصله $0 \leq \theta \leq 2\pi$ بدست آورید.

سوال ۲

(الف) ذره ای با تندی ثابت روی دایره $x^2 + y^2 = 25$ حرکت می کند و هر دو ثانیه یک دور کامل می زند. شتاب این ذره را وقتی در نقطه $(3, 4)$ قرار دارد بیابید.

(ب) فرض کنید یک ذره متحرک در $\mathbb{R}^3$ طوری حرکت می کند که بردار سرعت آن همواره عمود بر خط واصل بین ذره و نقطه ثابت P باشد. نشان دهید ذره روی یک کره در $\mathbb{R}^3$ حرکت می کند.

سوال ۳

دوایر $C_1 : x^2 + y^2 = 16$ و $C_2 : (x - 5)^2 + y^2 = 1$ را در نظر بگیرید. دایره C_2 قرار است که بر روی دایره C_1 بچرخد. نقطه $A_0 = (4, 0)$ را که در لحظه سکون همزمان روی دایره C_2 و دایره C_1 قرار دارد را در نظر بگیرید. با چرخش دایره C_2 روی دایره C_1 طبعاً مکان نقطه A_0 نیز تغییر می کند.

(الف) با یک پرمایش مناسب مسیر حرکت نقطه A_0 را بدست بیاورید.

(ب) طول مسیری که نقطه A_0 طی می کند تا برای اولین بار به مکان اولیه خود بازگردد را حساب کنید.

سوال ۴

(الف) صفحه $x + y + z = 1$ کره $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ را در دایره ای مانند C قطع می کند. مرکز C و شعاع C را بیابید.

(ب) آیا منحنی $r(t) = (3t^3 - 9t, 3t - 3t^2, 2t^2 - 3t + 5)$ مسطح است؟ در صورت مسطح بودن معادله صفحه ای که این منحنی در آن قرار دارد را بیابید.

سوال ۵

در هر کدام از موارد زیر بردارهای B, T, N و انحنای و تاب خم مد نظر را در نقطه ذکر شده بیابید و همچنین طول هر کدام از آنها را در بازه تعیین شده بیابید.

(الف) منحنی $\gamma(t) = (2t, t^2, \frac{1}{3}t^3)$ در $t = 0$ و در بازه $0 \leq t \leq 3$.

(ب) منحنی $\lambda(t) = (2 + \sqrt{2}\cos t, 1 - \sin t, 3 + \sin t)$ در $t = \pi$ و در بازه $0 \leq t \leq 2\pi$.

در مورد منحنی های قسمت های (الف) و (ب) آیا اعداد حقیقی p, q به قسمی وجود دارند که منحنی های ذکر شده به ازای $p \leq t \leq q$ درون یک صفحه قرار گیرند؟

سوال ۶

معادله دایره های بوسان سهمی $y = \frac{1}{p}x^2$ را در نقاط $(0, 0)$ و $(1, \frac{1}{p})$ پیدا کنید.

سوال ۷

اگر مکان و سرعت و شتاب ذره متحرکی که به ترتیب با r و v و a نشان داده می شوند در رابطه :

$$a(t) = \lambda(t)r(t) + \mu(t)v(t)$$

صدق کنند که در آن $\lambda(t)$ و $\mu(t)$ دو تابع اسکالر از t هستند و اگر $v \times a \neq 0$ نشان دهید که مسیر این ذره در یک صفحه قرار دارد.

سوال ۸

سیم به طول L که دارای مقطع عرضی دایره ای به شعاع a است حول قرقره استوانه ای به شعاع b طوری می پیچانیم که همپوشی روی ندهد ولی هر دو پیچش مجاور به هم چسبیده باشند. چه طولی از قرقره به وسیله این سیم پوشانده می شود؟

سوال ۹

(الف) خم $r = r(t)$ که برای آن به ازای هر t داریم $\kappa(t) = 1$ و $\tau(t) = 1$ و $r(\circ) = T(\circ) = i$ و $N(\circ) = j$ و $B(\circ) = k$ را بیابید.

(ب) کره S^2 را در نظر بگیرید. فرض کنید خم $\gamma : \mathbb{R} \rightarrow S^2$ بر حسب طول قوس پرمایش شده باشد و اندازه بردار $\gamma''(t)$ برای هر مقدار t برابر با مقدار ثابت ناصفر $k < 1$ باشد. اگر $\gamma(\circ) = \frac{1}{\sqrt{6}}(2, 1, -1)$ و $\gamma'(\circ) = \frac{1}{\sqrt{3}}(1, -1, 1)$ و $B(\circ)$ موازی با بردار $(1, 2, 1)$ باشد معادله خم γ که بر حسب طول پرمایش شده می باشد را بیابید.